

Stane:

Za celo leto K 30—
 za pol leta 15—
 za četrt leta 7:50
 za 1 mesec 2:50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravnništvo je v
 Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
 rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 33

Ptuj, 15. avgusta 1920

II. letnik

Napeljava elektrike na progi Maribor-Ptuj, Varaždin, Ljutomer-Zgornja Radgona-Prekurje.

Ptujsko polje, Medžimurje, Slov. Gorice do Ljutomera in Zgornja Radgona ter Prekmurje se naj zasveti v električni luči, že obstoječa industrijska podjetja in gospodarski obrati naj dobijo električno silo, nova industrija se naj razvije v tem bogatem delu naše države. Obsežna predela v svrhu električne spojitve teh pokrajin z elektrarno na Fali vodi, kakor znano, pripravljalni odbor za dobavo elektrike v Ptuj. (Predsednik g. Franjo Čuček, tajnik g. dr. Ivan Fermevc.) Ravno te dni prepotoval je ravnatelj elektrarne Fala z inžinerji tvrdke Siemens-Schuckert-Werke in Električne družbe, poprej Pichler, vse navedene kraje, da se zberejo potrebni podatki za sestavo vseh tozadevnih načrtov. Imenovani tvrdki imate naročilo, da izdelate čim preje proračune za celo napravo, torej za električno omrežje in transformacijske štacije. Upati je, da bodo v začetku septembra načrti in proračuni že predloženi pripravljalnemu odboru v Ptuj. Iz teh proračunov bodo razvidni celotni zgradbeni stroški in se bo dalo preračunati, koliko bi stala vsakega posameznika napeljava elektrike. Na podlagi teh proračunov se bode potem odločilo, na kakšen način se naj zbere potrebna glavica. Kakor nam zatrjujejo zvedenci, ne bodo v tem pogledu posebne težkoče, ker so že dosedanje poizvedbe dognale, da je potreba elektrike v vseh navedenih krajih velika in da ni dvomiti na rentabiliteti naprave.

Samo rentabiliteta v smeri Ljutomer—Radgona in Prekmurje še ni zadostno zagotovljena in bo za te pokrajine vsaj v prvem času treba državne subvencije, da se tudi teh važnih krajev ne izloči in jim tudi omogoči razvoj industrije.

Zvedenci, ki so na povabilo pripravljalnega odbora prepotovali celo obzemlje, ki

pride v poštev, nam zagotavljajo, da je veliko podjetje v doglednem času izvršljivo. Ako se na podlagi načrtov, ki se bodo izdelali v približno šestih tednih, izvede financiranje brez posebnih zadržkov, potem se more še pred koncem t. l. pričeti z deli in je upati, da se vsaj glavni vod potem v teku enega leta zgradi.

Zanimanje za podjetje je splošno. Občutimo pač vsi veliko pomanjkanje petroleja, premoga, občutimo neznosne cene teh predmetov. Kdo bi si torej ne želel moderne električne razsvetljave in električnega pogona v svojem obratu.

Vsa natančnejša pojasnila podaja „Pripravljalni odbor za dobavo elektrike v Ptuj.“

Stanovanjsko vprašanje v Ptuj.

Splošna stanovanjska kriza je postala že dolgo časa tudi v Ptuj zelo občutna. Na shodu javnih nameščencev dne 10. t. m. je stalo tudi stanovanjsko vprašanje na dnevnem redu, poročilo pa je izostalo, ker se člani stanovanjske komisije shoda niso udeležili, vsled česar do razgovora sploh prišlo ni. Padle pa so pikre besede proti stanovanjski komisiji in ugotoviti se je dalo, da javni nameščenci z delovanjem te komisije niso prav zadovoljni.

Vem, da obstojajo zoper delovanje stanovanjske komisije neštete pritožbe in ni moja stvar, presoati opravičenosti istih ali jemati stanovanjsko komisijo v zaščito. Toda videl sem na shodu na drugi strani, da marsikomur ni jasno, na kakši podlagi stanovanjska komisija deluje in kaj se prav za prav od nje lahko vse zahteva.

Mislim torej, da je umestno, da stvar tudi sami objektivno od druge strani presodimo.

Stanovanjsko vprašanje je eno po vojni nastalih perečih socijalnih vprašanj, katerega dosledne rešitve se brani vsaka stranka in

zasmehovali. Dolgo ni mogel strpeti, gnalo ga je naprej iskat, zato se poslovi in odide. Ko stopi na cesto, pride mu nasproti star možiček z dolgo brado. Bil je berač in poprosil je Mihca za milodar. Ta mu reče: „Ako mi poveš, kje je konzum, dam ti eno petico in plačam še vrh tega frakeljšnopsa!“

Berač zasliši besedo „šnops“ in takoj potegne Mihca za seboj. Mahala sta proti prvi gostilni. Mihec tam naroči, kakor je obljubil, šnopsa, da beraču petico in ga potem sili, naj se ne mudi in mu pove, kje da je konzum, katerega on toliko išče.

Berač vesel, da je prišel tako po ceni k priljubljeni pijači, pogleda po sobi, ali bi ga nikdo ne slišal, in reče tiho Mihcu na uho: „Konzum, katerega ti iščeš, je pri svojem duhovnem gospodu zavetniku ne daleč od tod. Kakor sem slišal, se mu jako slabo godi, ker je hudo bolan na jetiki.“ Mihec ves prestrašen plane kvišku, kakor bi ga pičil gad, potem poplača in odide naravnost proti hiši duhovnega gospoda. Ko je tje dospel, ohodil je parkrat vse poslopje in iskal tablo konzumovo. Ker je nikjer ni zapazil, se je

vlada. Rešitev tega vprašanja bi posegla globoko v zasebne pravice občinstva in pri današnjih napetih razmerah se pravzaprav vsakdo brani, tak odij vzeti nase. Tako nastajajo različne polovičarske naredbe, katere se lepo čitajo, v praksi pa prav malo pomagajo.

Že naša revolucionarna vlada je dne 6. novembra 1918 izdala naredbo št. 180 o pravici občin do poseganja po stanovanjih. Šlo se je v prvi vrsti za dvojna neuporabljena ali nezadostno uporabljena stanovanja.

Sledila je potem naredba št. 295 deželne vlade za Slovenijo z dne 17. januarja 1919 ter naredba št. 701, ki je danes podlaga za delovanje mestne stanovanjske komisije. Določuje naznanilo vseh predmetnih prostorov, določa, pod katerimi pogoji se lahko poseže po stanovanjih v prid osebam, ki imajo v občini domovinsko pravico; ker se ta pride bi z definitivnim imenovanjem, je važno za ptujske državne nameščence, te slučaji ponoviti:

1. poseže lahko občina po dvojnih stanovanjih, o katerih se je določilo, da niso potrebna;
2. po drugih stanovanjskih delih ali stanovanjih, če se dajo uporabljati samostojno;
3. po praznih neoddanih prostorih, ki so se po 1. avgustu 1914 odtegnili stanovanjskim namenom.

Dejansko torej pri znanih razmerah prav malo koristi!

Naredba dalje razloži pravne odnašaje v slučaju posega po stanovanjih.

Edina praktična podlaga je določba § 18:

V svrhu posega mora občina brez ozira na obstoječo pogodbo in na obstoječe odpovedne predpise in navade z odpovednim rokom po § 6 odpovedati stanovanje osebam, ki nimajo v občini domovinstva, ali kateri so si ga pridobili le na podlagi § 10 zak. z dne 6. decembra 1896 št. 222 (domov. zak. — pristojnost po imenovanju) in ki nimajo v tej občini nobene javne ali take zasebne službe, ali takega poklica, ki bi služila javnemu

še huje prestrašil. Hitro stopi v hišo in vpraša kuharico po gospodu. Ta mu odgovori, da so gospod ravno pri kosilu in torej naj počaka.

Čez dobre pol ure čakanja pridejo gospod v kuhinjo in vprašajo Mihca po njegovi želji. Ta pa jeclja in s strahom prosi, naj mu vendar povedo, kaj je s konzumom, pri katerem sta bila on in njegova žena Marica od načelnika v službo sprejeta. Gospod, kteremu se je Mihec smilil, ga potolaži, potem mu reči: „Konzum, katerega ti iščeš, je pred kratkim umrl in te postavil v oporoki za glavnega dediča. Dobil boš torej vso njegovo zapuščino, katera obstoji iz nekaj kuharic, mišjih pastí, drota za piskre vezati in nekaj plehaste posode. Zdaj pa se vsedi, kuharica bo ti dala nekaj ostankov kosila in še kupico vina.“ Mihec je bil tako žalosten, da se ni dotaknil jedi, ampak pobral je ostanke kosila v torbo, vino pa je spil. — Potem je zbral svojo dedščino po konzumu in je žalosten odšel. Med potjo je položil desnico na srce in prisegel, da si nikoli ne bode več želel službe pri konzumu.

Piskrovez Mihec in konzum.

(Konec.)

Marica je večkrat svojega moža nago-varjala, naj vendar gre pogledat, kaj se je zgodilo pri konzumu, da tako dolgo nobenega glasa ne dobita. Slednjič se Mihec vendar da pogovoriti in se poda na pot. Komaj je prisopihal v dotično vas, stopil je v prvo hišo, v kateri je nekdaš slišal o novem konzumu. Gospodinja, katera je bila ravno v kuhinji pri svojih opravkih, mu na njegovo vprašanje o konzumu smeja odgovori: „Ali ne veš, da je konzum pobegnil iz naše vasi?“ Mihec to sliši, se obrne, ne da bi zinil besedico, in odide iskat begunca. Hodil je od hiše do hiše in iskal, da bi vendar našel konzumno tablo. Še pri hlevih je iztikal, misleč, da se je, ker je bila huda zima, v kak hlev potegnul. Pa vse iskanje je bilo zastoj. Slednjič se poda v sosednjo vas, tudi tam je od hiše do hiše spraševal po konzumu. Ves utrujen se poda v neko hišo, da bi si odpočil. Plašno je gledal po ljudeh, kateri so ga